

malt Saksa keele ja nüüd ka lätti keele peäl rahwale kulunud ja kidetud, nenda et jo mitto tuhhat innimest seal maal selle järrel sest roppust haigussest on peäsnud.

Süggelissi tunneb kül iggamees, ja teab, mis wõerad need on, kui sõrmede, käe liikme, künar-nulki ja põlwe liikme ümber punnasid tippust ja wistriffusi leiab, mis piggistes wet wälja annawad ja wägga lihhelewad. Tahhame siis nüüd kuulde, kuidas neid hõlpsal wisil ärrakautada. — Esmalt tuleb tähhele panna, et sedda asja muul ajal ei sünni ette wõtta kui agga wannal kuul, se on sest päwast, kui ku täis saab ja kahhanema hakkab, ni kaua kui selle päwani, mil jälle noor ku luakse. Panneb aeg wägga pakki peäle, siis wõib hädda pärrast ka jo kaks päwa enne täit kuud hakkata, ja nendasammoti ka kaks päwa enne nore kuu lomist, agga se seädus peab seal jures ikka täidetud sama, et arstimisse lõppe wanna kuu sisse langeb.

Teisels on kõrwaste se ülle walwada, et haige arstimisse al mitte teisi ridade selga ei panne, waid nendega, mis esimesse wõidmisse ajal temmal ümber ollid, ni kaua jääb, kui tedda sauna wiakse. Peäle sedda ei tohhi ta ka nende kolme päwa sees omma käsja pesta, egga kindaid käest ärra wõtta, ei sõmagi jures, egga ka sest toast, kus puhhastamine hakkati, liikuda.

Kolmandamaks kelab tohtertamise seädus, haigele paljo süa andmast, isseärranis solast ehk happut roga. Teem ja ka nattoke lihha on siin keige tullusam. (Illut, kui wärske egga happo ei olle, wõib pruvida; agga wiin, se kallis ello wessi, mis ello kustutab, jägo maitsmatta, sest et werd rikkub ja puhhastamist wiwitab.

Need kolm külli truiste meles piddades asu-go haige siis ennast ühhe weikesse toa ehk kambri sisse, mis kaunis soe on ja wõtke esimesse päwa hommikul sedda rohho sisse, mis siin tohtri keele ja wisi peäl on üllespandud, ja aptegi peält oddawa hinna eest on sada:

Recipe. *Baccarum juniperi pulv.*
 — lauri aa. Drachm.
 unam et dimid.
 m. f. pulvis.

Täied innimesed sawad ühhe hea te lusika täie, noremad nattoke wähhem, lastele antakse agga pool, ja immewadele noa otsa täis weega seggatud. Kui rohhi peaks süddant pöritama ajama, siis ei olle sest ühtigi wigga. Wärssti rohho järrel saab haige selle salwiga wõitud:

Recipe. *Pulv. baccarum juniperi.*
 — lauri aa. Uno. III.
Florum sulphuris Unc. VI.
 m. f. c. butyr. insuls. ꝥ j. unguentum.

Kui rided seljast ärra on, siis näab kus süggelissed keige rohkem ennast wälja ajanud, need kohhad tullewad esite ja dige tuggewaste wõida, ja pärrast sedda keik kehha, olgo seal süggelissi nähha ehk mitte; muud kui pea ja silmnäggo jäwad wõidmatta. Kui se temp on tehtud, siis panneb haige ennast jälle ridesse ja jääb sinna kambre, kus tedda wõiti.

Teisel hommikul antakse jälle rohho sisse ja wõitakse salwiga, nenda kui esimesel päwal.

Kolmandama päwa hommikul saab haige weel rohho, agga wõidmist ei olle tarwis, kui süggelissed